

ДО НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
НА РЕКТОРА НА СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Александър Иванов Стойнов

*Относно: дисертационен труд за даване на научна степен
„доктор на юридическите науки”,*

*на тема: „Досъдебното производство по НПК.
Теория и практика”,*

Област на висшето образование:

3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6. Право

*Специалност: **Наказателен процес***

Кандидат: Маргарита Иванова Чинова,

професор по наказателен процес

при Катедра „Наказателноправни науки”

при Юридическия факултет на СУ “Св. Кл. Охридски”,

доктор по право

Представеният дисертационен труд на тема „Досъдебното производство по НПК. Теория и практика” е в обем от 679 страници. Той се състои от въведение, изложение в седем глави и заключение, в което са синтезирани основните изводи и обобщения, до които авторът достига в изложението. В края на дисертацията е приложена и впечатляващо богата библиография. Проф. Чинова е приложила и списък на своите публикации, от които е видно, че темата на дисертационния труд не съвпада с темите на предходни нейни трудове, въз основа на които е придобила образователната и научна степен „доктор по право” и е заела академичните длъжности „доцент” и „професор”.

Във въведението докторантът аргументирано и убедително обосновава предметът на дисертационния труд и необходимостта от цялостно, всестранно и задълбочено

изследване на досъдебното производство. Очертана е и задачата на труда – комплексно и пълно изясняване на всички проблеми, които разглежданата материя поставя в областта на наказателнопроцесуалната теория и на практиката в тази особено значима фаза на наказателния процес. Трябва да отбележа, че така очертаната мащабна цел на труда е постигната.

Задълбоченият и подробен анализ на оценяваната дисертация налага извода, че трудът е новост в наказателнопроцесуалната наука и обогатява съществуващите знания в областта на наказателния процес. Направените от автора изследвания и изводите въз основа на тях задълбочено изясняват действащата уредба на досъдебното производство и необходимостта от усъвършенстване на тази уредба. Дисертационният труд съдържа теоретични обобщения и решения на съществени научни и практически проблеми, които съответстват на съвременните обществени условия и представляват значителен и оригинален принос в науката.

Научните приноси в обсъждания дисертационен труд са много и в едно становище като настоящото могат да бъдат посочени само най-съществените от тях.

Преди всичко искам да отбележа, че дисертацията е единственото научно изследване у нас, което в такъв обем, обхват и с необходимата задълбоченост и прецизност изяснява всички проблеми, които произтичат от сравнително новата уредба на наказателния процес като клон от действащата правна система на държавата. Публикуваният труд запълва съществена празнота и предоставя необходимите нови знания в тази насока.

На второ място много съществен от теоретична гледна точка е анализът и изясненото съдържание на принципа относно

централното място на съдебното производство в наказателния процес. Но успешното развитие на съдебното производство се предпоставя от правилното и законосъобразно провеждане на досъдебното производство. И именно поради дефектите на неговото провеждане най-често се дължат трудностите и проблемите на в съдебната фаза на процеса. Това обстоятелство още веднъж подчертава значението на труда за законодателството, теорията и практиката в областта на наказателния процес.

Друг съществен принос на автора е задълбоченото изследване на новия принцип на българския наказателен процес – този за разглеждане и решаване на делата в разумен срок, последван от изясняване на компенсаторните механизми от неговото пренебрегване в практиката. Убеден съм, че анализите в това отношение ще спомогнат в значителна степен да се подобри практиката и от тук – да намалее разходите на държава, произтичащи от необосновано забавените наказателни производства.

Като принос искам да отбележа многобройните анализи и изводите въз основа на тях относно необходимостта от привеждане на българския наказателен процес в съответствие с международните задължения на страната и преди всичко с правото на Европейския съюз. В това отношение трудът ще бъде особено полезен и за законодателя.

Новост в правната литературата е изясненото процесуалноправно положение на пострадалия и на неговите права на досъдебното производство. Убедителна е тезата на проф. Чинова, че пострадалият е субект на процеса още в досъдебната фаза, за

разлика от ощетеното юридическо лице, което е само участник в процеса, но не и негов субект.

Не мога да отмина и подробното и пълно изследване на задържането от прокурор, както и направените предложения de lege ferenda в тази връзка. Тяхното възприемане безспорно ще допринесе за синхронизиране на действащия НПК с ЕКЗПЧОС и с директивата на Европейския съюз относно правото на информация в наказателното производство.

По-нататък като принос на кандидата следва да се посочи и аргументираното становище, че разследващият орган не е длъжен да предяви събраните доказателствени материали към момента на предявяване на постановлението за привличане на обвиняем.

Накрая съществен теоретичен принос в дисертацията е изяснената същност на съдебния контрол върху прекратяването на производството от прокурора – субектите, които имат право да подават жалба, уведомяването на заинтересованите лица, сроковете и съдържанието на жалбата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд съдържа теоретични обобщения и решения на съществени и значими научни и практически проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представлява значителен и оригинален принос в науката. Той е резултат на задълбочено самостоятелно изследване на цялата уредба на досъдебното производство по действащия НПК. С него проф. д-р Чинова е изпълнила изискванията на чл. 12, ал. 3 и 4 от Закона за развитието на научния състав в Република България, поради което и на основание чл. 13, ал. 2 във вр. с чл.

10 и чл. 11 от този закон *оценявам положително* труда на проф. д-р Маргарита Иванова Чинова на тема „Досъдебното производство по НПК. Теория и практика” и предлагам да ѝ бъде дадена *научната степен „доктор на юридическите науки”*.

София, септември 2013 г.

(проф. д-р Ал. Стойнов)